

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 1052/2013,

22. oktoober 2013,

millega luuakse Euroopa piiride valvamise süsteem (EUROSUR)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

suutlikkust selliste väikeste paatide avastamisel ning parandama liikmesriikide reageerimisvõimet, aidates nii vähendada rändajate hukkumist.

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 77 lõike 2 punkti d,

- (3) Käesolevas määruses nenditakse, et rändetele asuvad ka rahvusvahelist kaitset vajavad isikud.

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

- (4) Liikmesriigid peaksid looma riiklikud koordineerimisüksused, et tõhustada piiride valvamisel teabevahetust ja koostööd nii teiste liikmesriikide koordineerimisüksustega kui ka agentuuriga. EUROSURI nõuetekohaseks toimimiseks on vaja, et kõik liikmesriikide õigusaktide alusel välispiiride valvamise eest vastutavad riigi ametiasutused teeksid riiklike koordineerimisüksuste kaudu koostööd.

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽¹⁾

- (5) Käesolev määrus ei tohiks takistada liikmesriikidel teha riiklikud koordineerimisüksused vastutavaks ka õhupiiri valvamise ja piiripunktides toimuvate kontrollidega seotud teabevahetuse ja koostöö koordineerimise eest.

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa piiride valvamise süsteem (edaspidi „EUROSUR”) luuakse selleks, et tõhustada teabevahetust ja operatiivkoostööd liikmesriikide ametiasutuste ning nõukogu määrusega (EÜ) nr 2007/2004 ⁽²⁾ loodud Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa Agentuuri (Frontex) (edaspidi „agentuur”) vahel. EUROSUR tagab kõnealustele ametiasutustele ja agentuurile vajaliku taristu ja vahendid, et parandada nende olukorratundlikkust ja suurendada reageerimisvõimet liidu liikmesriikide välispiiridel (edaspidi „välispiirid”) ebaseadusliku sisserände ja piiriülese kuritegevuse avastamiseks, tõkestamiseks ja nende vastu võitlemiseks ning rändajate kaitsmise tagamisele kaasaaitamiseks ja nende elu päästmiseks.

- (6) Agentuur peaks tõhustama teabevahetust ja koostööd muude liidu ametite ja asutustega, nt Euroopa Meresõiduohutuse Ameti ja Euroopa Liidu Satelliidikeskusega, et parimal viisil kasutada ära olemasolevat teavet, suutlikkust ja süsteeme, mis on Euroopa tasandil juba kättesaadavad, näiteks Maa seire Euroopa programm.

- (2) Väikeste meresõiduks kõlbatute paatide kasutamine on oluliselt suurendanud lõunapoolsel merepiiril uppunud rändajate arvu. EUROSUR peaks märkimisväärselt parandama agentuuri ja liikmesriikide operatiiv- ja tehnilist

- (7) Käesolev määrus on osa välispiiride integreeritud haldamise ja Euroopa Liidu sisejulgeolekustrateegia Euroopa mudelist. EUROSUR aitab samuti kaasa liidu meresõidu ühise teabejagamiskeskonna (CISE) arendamisele, pakkudes liidus eri sektoritesse kuuluvate ametiasutuste vahel toimuva teabevahetuse kaudu paremaid võimalusi olukorratundlikkuse suurendamiseks merel.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi 10. oktoobri 2013. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 22. oktoobri 2013. aasta otsus.

⁽²⁾ Nõukogu 26. oktoobri 2004. aasta määrus (EÜ) nr 2007/2004 Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuuri asutamise kohta (ELT L 349, 25.11.2004, lk 1).

- (8) Tagamaks, et EUROSURis olev teave oleks võimalikult täielik ja ajakohane, eelkõige olukorra kohta kolmandates riikides, peaks agentuur tegema koostööd Euroopa välis teenistusega. Selleks peaksid liidu delegatsioonid ja asutused andma kogu teabe, mis võib olla EUROSURI jaoks oluline.

- (9) Agentuur peaks toetama EUROSURI väljatöötamist ja toimumist ning asjakohasel juhul ka CISE väljatöötamist, sealhulgas süsteemide koostalitlusvõimet, eelkõige EUROSURI raamistiku loomise, haldamise ja koordineerimise teel.
- (10) Agentuurile tuleks käesolevas määruses sätestatud täiendavate ülesannete nõuetekohaseks täitmiseks eraldada vajalikul määral rahalisi vahendeid ja töötajaid.
- (11) Käesolevas määruses peetakse kinni põhiõigustest ja järgitakse Euroopa Liidu lepingu (Eli leping) artiklite 2 ja 6 ning Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga tunnustatud põhimõtteid, eelkõige inimväärikuse austamist, õigust elule, piinamise ning ebainimliku või alandava kohtlemise ja karistamise keeldu, inimkaubanduse keeldu, õigust vabadusele ja turvalisusele, õigust isikuandmete kaitsele, dokumentidele juurdepääsu õigust, varjupaigaõigust, kaitset väljasaatmise eest, tagasisaatmise lubamatust, mittediskrimineerimist ja lapse õigusi. Liikmesriigid ja agentuur peaksid käesolevat määrust kohaldama kooskõlas nimetatud õiguste ja põhimõtetega.
- (12) Kooskõlas määrusega (EÜ) nr 2007/2004 on põhiõiguste ametnikul ja kõnealuse määrusega loodud nõuandefoorumil juurdepääs kogu teabele, mis puudutab põhiõiguste austamist kõigis agentuuri EUROSURI raames läbiviidavates tegevustes.
- (13) Euroopa olukorrapildis ja ühtses piirieelses luurepildis sisalduvate mis tahes isikuandmete vahetamine peaks olema erand. See peaks toimuma kehtiva liikmesriikide ja liidu õiguse kohaselt ja selle puhul tuleks järgida neis sisalduvaid konkreetseid andmekaitseõudeid. Kui täielikku andmekaitsekorda ei ole konkreetsemates vahendites, nagu määruses (EÜ) nr 2007/2004 sätestatud, kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 95/46/EÜ, ⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 45/2001 ⁽²⁾ ning nõukogu raamotsust 2008/997/JSK ⁽³⁾.
- (14) EUROSURI järkjärgulise geograafilise kasutuselevõtu rakendamiseks tuleks riiklike koordineerimiskeskuste määramise ja käitamise kohustust kohaldada kahes järjestikus etapis: esmalt liikmesriikides, mis asuvad lõuna- ja idapoolsetel välispiiridel, ning seejärel ülejäänud liikmesriikides.
- (15) Käesolev määrus sisaldab sätteid koostöö kohta naabruses asuvate kolmandate riikidega, sest hästi ülesehitatud ja püsiv teabevahetus ja koostöö nende riikide, eelkõige Vahemere piirkonnas asuvate riikidega, on EUROSURI eesmärkide saavutamisel otsustava tähtsusega. On eriti tähtis, et igasugune teabevahetus ja koostöö liikmesriikide ja naabruses asuvate kolmandate riikide vahel toimuks täielikus kooskõlas põhiõiguste ning eelkõige tagasisaatmise lubamatuse põhimõttega.
- (16) Käesolev määrus sisaldab sätteid võimaluse kohta teha tihedat koostööd Iirimaa ja Ühendkuningriigiga, mis võib aidata paremini saavutada EUROSURI eesmäärke.
- (17) Agentuur ja liikmesriigid peaksid käesoleva määruse rakendamisel kasutama nii liidu kui ka riigi tasandil võimalikult hästi olemasolevaid võimalusi töötajate ja tehnilise varustuse osas.
- (18) Komisjon peaks korrapäraselt hindama käesoleva määruse rakendamise tulemusi, et teha kindlaks, mil määral on EUROSURI eesmärgid saavutatud.
- (19) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokoll nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav. Arvestades, et käesolev määrus põhineb Schengeni *acquis*'l, otsustab Taani kõnealuse protokoll artikli 4 kohaselt kuue kuu jooksul pärast nõukogu poolt otsuse tegemist käesoleva määruse üle, kas ta rakendab seda oma siseriiklikus õiguses.
- (20) Käesolev määrus kujutab endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist, milles Ühendkuningriik ei osale

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiv 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (ELT L 281, 23.11.1995, lk 31).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).

⁽³⁾ Nõukogu 27. novembri 2008. aasta raamotsus 2008/997/JSK kriminaalasjades tehtava politsei- ja õiguslase koostöö raames töödeldavate isikuandmete kaitse kohta (ELT L 350, 30.12.2008, lk 60).

vastavalt nõukogu otsusele 2000/365/EÜ⁽¹⁾; seetõttu ei osale Ühendkuningriik käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.

(21) Käesolev määrus kujutab endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist, milles Iirimaa ei osale vastavalt nõukogu otsusele 2002/192/EÜ;⁽²⁾ seetõttu ei osale Iirimaa käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.

(22) Islandi ja Norra puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahelise lepingu (viimase kahe riigi osalemiseks Schengeni *acquis'* sätete rakendamises, kohaldamises ja edasiarendamises)⁽³⁾ tähenduses, mis kuuluvad nõukogu otsuse 1999/437/EÜ⁽⁴⁾ artikli 1 punktis A osutatud valdkonda. Norra peaks looma riikliku koordinatsioonikeskuse käesoleva määruse kohaselt alates 2. detsembrist 2013.

(23) Šveitsi puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepingu (Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega)⁽⁵⁾ tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis A osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2008/146/EÜ⁽⁶⁾ artikliga 3.

(24) Liechtensteini puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist Euroopa

Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahel allkirjutatud protokolli (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega)⁽⁷⁾ tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis A osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2011/350/EL⁽⁸⁾ artikliga 3.

(25) Käesoleva määruse rakendamine ei mõjuta liidu ja liikmesriikide vahelist pädevuse jaotust ega liikmesriikide kohustusi, mis tulenevad Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsioonist, rahvusvahelisest konventsioonist inimelude ohutusest merel, rahvusvahelisest mereotsingute ja -pääste konventsioonist, Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise konventsioonist, seda täiendavast rändajate salaja üle maa-, õhu- või merepiiri toimetamist tõkestavast protokollist, pagulasseisundi konventsioonist, inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonist ja muudest asjaomastest rahvusvahelistest õigusaktidest.

(26) Käesoleva määruse rakendamine ei mõjuta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 562/2006⁽⁹⁾ kohaldamist ega agentuuri koordineeritava operatiivkoostöö raames toimuva väliste merepiiride valvamise eeskirju.

(27) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt luua EURO-SUR, ei suuda liikmesriigid üksi piisaval määral saavutada ning meetme ulatuse ja mõju tõttu on seda parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas ELi lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale,

⁽¹⁾ Nõukogu 29. mai 2000. aasta otsus 2000/365/EÜ Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis'* sätetes (EÜT L 131, 1.6.2000, lk 43).

⁽²⁾ Nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsus 2002/192/EÜ Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis'* sätetes (EÜT L 64, 7.3.2002, lk 20).

⁽³⁾ EÜT L 176, 10.7.1999, lk 36.

⁽⁴⁾ Nõukogu 17. mai 1999. aasta otsus 1999/437/EÜ Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud lepingu teatavate rakenduseeskirjade kohta nende kahe riigi ühinemiseks Schengeni *acquis'* sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (EÜT L 176, 10.7.1999, lk 31).

⁽⁵⁾ ELT L 53, 27.2.2008, lk 52.

⁽⁶⁾ Nõukogu 28. jaanuari 2008. aasta otsus 2008/146/EÜ sõlmida Euroopa Ühenduse nimel Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vaheline leping Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (ELT L 53, 27.2.2008, lk 1).

⁽⁷⁾ ELT L 160, 18.6.2011, lk 21.

⁽⁸⁾ Nõukogu 7. märtsi 2011. aasta otsus 2011/350/EL Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokolli (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta, seoses sisepiiridel piirikontrolli kaotamise ja isikute liikumisega (ELT L 160, 18.6.2011, lk 19).

⁽⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2006. aasta määrus (EÜ) nr 562/2006, millega kehtestatakse isikute üle piiri liikumist reguleerivad ühenduse eeskirjad (Schengeni piirieskirjad) (ELT L 105, 13.4.2006, lk 1).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I JAOTIS

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesoleva määrusega luuakse ühine raamistik teabe vahetamiseks ja koostöö tegemiseks liikmesriikide ja agentuuri vahel, et parandada olukorradeadlikkust ja suurendada reageerimisvõimet liidu liikmesriikide välispiiridel (edaspidi „välispiirid“) ebaseadusliku rände ja piiriülese kuritegevuse avastamiseks, tõkestamiseks ja nende vastu võitlemiseks ning et tagada rändajate elude kaitsmine ja päästmine (edaspidi „EUROSUR“).

Artikkel 2

Reguleerimisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse väliste maa- ja merepiiride valvamise suhtes, sealhulgas loata piiriületamise seire, avastamise, tuvastamise, jälgimise, tõkestamise ja peatamise suhtes, ebaseadusliku sisserände ja piiriülese kuritegevuse avastamiseks, tõkestamiseks ja nende vastu võitlemiseks ning et tagada rändajate elude kaitsmine ja päästmine.

2. Käesolevat määrust võib kohaldada ka õhupiiri valvamise ja piiripunktides toimuva kontrolli suhtes, kui liikmesriigid sellise teabe vabatahtlikult EUROSURile annavad.

3. Käesolevat määrust ei kohaldata mis tahes õiguslike või haldusmeetmete suhtes, mis on võetud siis, kui liikmesriigi vastutavad asutused on peatanud piiriülese kuritegeliku tegevuse või loata välispiire ületanud isikute liikumise.

4. Liikmesriigid ja agentuur järgivad käesoleva määruse kohaldamisel põhiõigusi, eelkõige tagasisaatmise lubamatuse põhimõtet, inimväärkuse austamise põhimõtet ning andmekaitse-õigusi. Liikmesriigid ja agentuur pööravad erilist tähelepanu laste, saatjata alaealiste, inimkaubanduse ohvrite, viivitamatut arstiabi vajavate isikute, rahvusvahelist kaitset vajavate isikute, merehädas olevate isikute ja teiste eriti haavatavas olukorras olevate isikute erivajadustele.

Artikkel 3

Mõisted

Käesoleva määruse kohaldamisel kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „agentuur” – määrusega (EÜ) nr 2007/2004 asutatud Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuur;
- b) „olukorradeadlikkus” – võime seirata, avastada, tuvastada, jälgida ja mõista ebaseaduslikku piiriülest tegevust, et leida lähtuvalt uuest teabest ja olemasolevatest teadmistest põhjendatud alus reageerimismeetmete võtmiseks ning olla paremini suuteline vähendama rändajate hukkamist välispiiril või selle ümbruses;
- c) „reageerimisvõime” – võime võtta meetmeid võitlemiseks ebaseadusliku piiriülese tegevuse vastu välispiiridel või nende ümbruses, sh asjakohase reageerimise viis ja tähtsused;
- d) „olukorrapilt” – graafiline kasutajaliides eri ametiasutustelt, anduritelt, platvormidelt ja muudest allikatest peaaegu reaalajas saadud andmete ja teabe esitamiseks, mida vahetatakse andmeedastus- ja teabekanalite kaudu teiste ametiasutustega, et saavutada olukorradeadlikkus ning toetada reageerimisvõimet välispiiridel ja piirielel alal;
- e) „piiriülene kuritegevus” – välispiiridel või selle ümbruses toime pandud raske piiriülese mõõtmega kuritegu;
- f) „välispiiri piirilõik” – liikmesriigi väline maismaa- või merepiir, nagu see on kindlaks määratud asjaomase liikmesriigi õiguses või nagu on kindlaks määratud riiklik koordineerimiskeskus või muu vastutav riigi ametiasutus;
- g) „piirielne ala” – välispiiridest väljapoole jääv geograafiline piirkond;
- h) „kriisiolukord” – välispiiridel või nende ümbruses aset leidvad looduslikud või inimtegevusest põhjustatud katastroofid, õnnetused, humanitaar- või poliitilised kriisid või muud tõsised juhtumid, mis võivad oluliselt mõjutada välispiiride kontrolli;
- i) „juhtum” – olukord, mis on seotud ebaseadusliku sisserände või piiriülese kuritegevusega või ohuga rändajate elule liikmesriigi välispiiril või selle ümbruses.

II JAOTIS

RAAMISTIK

I PEATÜKK

Komponendid

Artikkel 4

EUROSURI raamistik

1. Võttes arvesse olemasolevaid teabevahetus- ja koostöömehhanisme, kasutavad liikmesriigid ja agentuur teabe vahetamiseks ja koostöö tegemiseks piiride valvamise valdkonnas EUROSURI raamistikku, mis koosneb järgmistest komponentidest:

a) riiklikud koordineerimiskeskused;

b) liikmesriikide olukorrapildid;

c) andmeedastusvõrk;

d) Euroopa olukorrapilt;

e) ühine piirielne luurepilt;

f) seirevahendite ühine kohaldamine.

2. Riiklikud koordineerimiskeskused edastavad agentuurile andmeedastusvõrgu kaudu oma riigi olukorrapildis sisalduva teabe, mida on vaja Euroopa olukorrapildi ning ühise piirielse luurepildi loomiseks ja haldamiseks.

3. Agentuur tagab riiklikele koordineerimiskeskustele andmeedastusvõrgu kaudu piiramatu ligipääsu Euroopa olukorrapildile ning ühisele piirielsele luurepildile.

4. Lõikes 1 loetletud komponendid luuakse ja neid hallatakse kooskõlas lisas esitatud põhimõtetega.

Artikkel 5

Riiklik koordineerimiskeskus

1. Iga liikmesriik määrab riikliku koordineerimiskeskuse, kes kooskõlastab ja vahetab teavet kõikide välispiiri valvamise eest riigi tasandil vastutavate ametiasutuste vahel ning teiste riiklike koordineerimiskeskuste ja agentuuri vahel, ning käitab ja haldab kõnealust koordineerimiskeskust. Iga liikmesriik teavitab

riikliku koordineerimiskeskuse loomisest komisjoni, kes omakorda teavitab sellest teisi liikmesriike ja agentuuri.

2. Ilma et see piiraks artikli 17 kohaldamist on riiklik koordineerimiskeskus EUROSURI raamistikus ühtne kontaktpunkt teabe vahetamiseks ja koostöö tegemiseks teiste riiklike koordineerimiskeskuste ja agentuuriga.

3. Riiklik koordineerimiskeskus teeb järgmist:

a) tagab õigeaegse teabevahetuse ja õigeaegse koostöö teiste välispiiride valvamise eest vastutavate riigi ametiasutustega ning samuti teiste riiklike koordineerimiskeskuste ja agentuuriga;

b) tagab õigeaegse teabevahetuse otsingu- ja päästeteenistuste, õiguskaitseasutuste, varjupaiga- ja sisserändeasutustega riigi tasandil;

c) aitab kaasa vahendite ja töötajate tulemuslikule ja tõhusale juhtimisele;

d) töötab välja liikmesriigi olukorrapildi ja haldab seda kooskõlas artikliga 9;

e) toetab riigi piiride valvamise seotud toimingute kavandamist ja rakendamist;

f) koordineerib riigi piiride valvamise süsteemi kooskõlas riigi õigusaktidega;

g) toetab käesoleva määruse kohaldamisel regulaarselt riigi piiride valvamise seotud tegevuse mõju mõõtmist;

h) koordineerib teiste liikmesriikidega operatiivmeetmeid, ilma et see piiraks agentuuri ja liikmesriikide pädevust.

4. Riiklik koordineerimiskeskus töötab kaksikümme neli tundi ööpäevas ja seitse päeva nädalas.

Artikkel 6

Agentuur

1. Agentuur teeb järgmist:

a) töötab välja EUROSURI andmeedastusvõrgu ja haldab seda kooskõlas artikliga 7;

- b) töötab välja Euroopa olukorrapildi ja haldab seda kooskõlas artikliga 10;
- c) töötab välja ühise piirielise luurepildi ja haldab seda kooskõlas artikliga 11;
- d) koordineerib seirevahendite ühist kohaldamist kooskõlas artikliga 12.

2. Lõike 1 kohaldamisel töötab agentuur kaksikümme neli tundi ööpäevas ja seitse päeva nädalas.

Artikkel 7

Andmeedastusvõrk

1. Agentuur töötab välja andmeedastusvõrgu, et pakkuda andmeedastus- ja analüütilisi vahendeid ning luua tingimused salastamata tundliku teabe ja salastatud teabe vahetamiseks riiklike koordineerimiskeskuste vahel turvalisel viisil peaaegu reaalajas, ning haldab kõnealust andmeedastusvõrku. Võrk töötab kaksikümme neli tundi päevas ja seitse päeva nädalas, et tagada järgmine:

- a) kahe- ja mitmepoolne teabevahetus peaaegu reaalajas;
- b) audio- ja videokonverentside läbiviimine;
- c) salastamata tundliku teabe turvaline käitlemine, säilitamine, edastamine ja töötlemine;
- d) ELi salastatud teabe turvaline käitlemine, säilitamine, edastamine ja töötlemine kuni tasemeni „RESTREINT UE/EU RESTRICTED” või liikmesriikides kohaldatavate samaväärsete salastatuse tasemeteni, tagades salastatud teabe käitlemise, säilitamise, edastamise ja töötlemise andmeedastusvõrgu eraldiasuvas ja nõuetekohaselt akrediteeritud osas.

2. Agentuur pakub tehnilist tuge ja tagab andmeedastusvõrgu koostalitlusvõime agentuuri hallatava muu asjakohase andmeedastus- ja teabesüsteemiga.

3. Agentuur vahetab, töötleb ja säilitab salastamata tundlikku teavet ja salastatud teavet andmeedastusvõrgus kooskõlas määruse (EÜ) nr 2007/2004 artikliga 11d.

4. Riiklikud koordineerimiskeskused vahetavad, töötlevad ja säilitavad salastamata tundlikku teavet ja salastatud teavet andmeedastusvõrgus kooskõlas eeskirjade ja standarditega, mis on samaväärsed komisjoni kodukorras⁽¹⁾ sätestatud eeskirjade ja standarditega.

5. Andmeedastusvõrgu kasutajate hulka kuuluvad liikmesriikide ametiasutused, agentuurid ja muud organid tagavad, et salastatud teabe käitlemisel järgitakse turvaeeskirju ja -standardeid, mis on samaväärsed agentuuri poolt kasutatavate turvaeeskirjade ja -standarditega.

II PEATÜKK

Olukorrateadlikkus

Artikkel 8

Olukorrapildid

1. Teabe kogumise, hindamise, võrdleva kõrvutamise, analüüsi, tõlgendamise, loomise, nähtavakstegemise ja levitamise kaudu töötatakse välja liikmesriikide olukorrapildid, Euroopa olukorrapilt ja ühine piirielne luurepilt.

2. Lõikes 1 osutatud olukorrapildid koosnevad järgmistest kihtidest:

- a) sündmustekiht;
- b) tegevuskiht;
- c) analüüsikiht.

Artikkel 9

Liikmesriigi olukorrapilt

1. Riiklik koordineerimiskeskus töötab välja oma riigi olukorrapildi, et pakkuda kõikidele välispiiride kontrolli ja eelkõige valvamise eest riigi tasandil vastutavatele ametiasutustele tulemuslikku, täpset ja õigeaegset teavet.

2. Liikmesriigi olukorrapilt koosneb järgmistest allikatest kogutud teabest:

- a) liikmesriigi piirivalvesüsteem kooskõlas liikmesriigi õigusaktidega;
- b) kohalikud ja teisaldatavad andurid, mida käitavad välispiiri valvamise eest vastutavad riigi ametiasutused;
- c) piiride valvamise ja muude seireülesannetega tegelevad patrullid;
- d) kohalikud, piirkondlikud ja muud koordineerimiskeskused;

⁽¹⁾ EÜT L 308, 8.12.2000, lk 26.

e) muud asjakohased riigi ametiasutused ja süsteemid, sealhulgas kontaktametnikud, operatiivkeskused ja kontaktpunktid;

f) agentuur;

g) teiste liikmesriikide riiklikud koordinatsioonikeskused;

h) kolmandate riikide asutused artiklis 20 osutatud kahe- või mitmepoolsete lepingute alusel ning piirkondlikud võrgud;

i) laeva ettekandesüsteemid kooskõlas nende vastavate õiguslike alustega;

j) muud asjaomased Euroopa ja rahvusvahelised organisatsioonid;

k) muud allikad.

3. Liikmesriigi olukorrapildi sündmustekiht koosneb järgmistest alakihtidest:

a) loata piiriületuste alakiht, sealhulgas riiklikule koordinatsioonikeskusele kättesaadav teave juhtumite kohta, mis on seotud ohuga rändajate elule;

b) piiriülese kuritegevuse alakiht;

c) kriisiolukordade alakiht;

d) muude sündmuste alakiht, mis sisaldab teavet asjaomase liikmesriigi välispiiril või selle ümbruses asuvate tundmatute ja kahtlaste sõidukite, laevade ja muude aluste ning isikute kohta, samuti mis tahes muude sündmuste kohta, mis võivad oluliselt mõjutada välispiiride kontrolli.

4. Igale liikmesriigi olukorrapildi sündmustekihil kajastatud juhtumile määrab riiklik koordinatsioonikeskus hinnangulise mõjutaseme, mis võib olla kas madal, keskmine või kõrge. Agentuuri teavitatakse kõikidest juhtumitest.

5. Liikmesriigi olukorrapildi tegevuskiht koosneb järgmistest alakihtidest:

a) omavahendite, sealhulgas õiguskaitsemissiooni toetavad sõjalised vahendid, ja tegevuspiirkondade alakiht, mis sisaldab teavet omavahendite asukoha, staatuse ja liigi ning tegevuses osalevate asutuste kohta. Õiguskaitsemissiooni toetavate

sõjaliste vahendite puhul võib riiklik koordinatsioonikeskus teha nende vahendite eest vastutava asutuse taotlusel otsuse anda juurdepääs sellisele teabele üksnes teadmisvajaduse alusel;

b) keskkonnateabe alakiht, mis sisaldab teavet asjaomase liikmesriigi välispiiride maastiku- ja ilmastikutingimuste kohta või tagab juurdepääsu sellele teabele.

6. Tegevuskihis sisalduvale omavahendeid käsitlevale teabele määratakse salastatuse aste „RESTREINT UE/EU RESTRICTED”.

7. Liikmesriigi olukorrapildi analüüsikiht koosneb järgmistest alakihtidest:

a) teabe alakiht, mis sisaldab käesoleva määruse kohaldamise seisukohast asjakohaseid põhisuundumusi ja näitajaid;

b) analüütiline alakiht, mis sisaldab käesoleva määruse kohaldamise seisukohast asjakohaseid analüütilisi aruandeid, riskisuundumusi, piirkondlikke kokkuvõtteid ja kirjalikke ülevaateid;

c) luure alakiht, mis sisaldab käesoleva määruse kohaldamiseks ning eelkõige välispiiri piirilõikude mõjutaseme määramiseks vajalikku analüüsitud teavet;

d) fotode ja geograafiliste andmete alakiht, mis sisaldab võrdlevaid fotosid, taustakaarte, analüüsitud andmete valideerimist ja muutuste analüüsi (satelliidifotod), samuti muutuste tuvastamist, geograafiliste viidetega seotud andmeid ja välispiiri läbitavust tähistavaid kaarte.

8. Liikmesriigi olukorrapildi analüüsikihis sisalduv teave ja tegevuskihis sisalduv keskkonnateave võib põhineda Euroopa olukorrapildis ja ühises piirielises luurepildis esitatud teabel.

9. Naaberliikmesriikide riiklikud koordinatsioonikeskused jagavad üksteise naabruses asuvaid välispiiri piirilõike käsitlevat olukorrapilti nii vahetult kui ka peaaegu reaalajas seoses järgmisega:

a) sündmustekihis sisalduvad juhtumid ja muud olulised sündmused;

b) analüüsikihis sisalduvad taktikalised riskianalüüsiaruanded.

10. Naaberliikmesriikide riiklikud koordineerimiskeskused võivad nii vahetult kui ka peaaegu reaalajas jagada üksteise naabruses asuvaid välispiiri piirilõike käsitlevat olukorrapilti, mis puudutab naabruses asuvat välispiiri piirilõikudel kasutatavate ja tegevuskihis sisalduvate omavahendite asukohta, staatust ja liiki.

Artikkel 10

Euroopa olukorrapilt

1. Agentuur töötab välja Euroopa olukorrapildi, et pakkuda riiklikele koordineerimiskeskustele tulemuslikku, täpset ja õigeaegset teavet ja analüüsi, ning haldab seda.

2. Euroopa olukorrapilt koosneb järgmistest allikatest kogutud teabest:

- a) liikmesriikide olukorrapildid käesoleva artikliga nõutavas ulatuses;
- b) agentuur;
- c) komisjon, kes annab strateegilist teavet piirikontrolli kohta, sealhulgas puuduste kohta välispiirikontrolli teostamisel;
- d) liidu delegatsioonid ja asutused;
- e) muud artiklis 18 nimetatud asjaomased liidu ametid ja asutused ning rahvusvahelised organisatsioonid;
- f) muud allikad.

3. Euroopa olukorrapildi sündmustekiht sisaldab teavet seoses järgmisega:

- a) liikmesriigi olukorrapildi sündmustekihis sisalduvad juhtumid ja muud sündmused;
- b) ühises piirielises luurepildis sisalduvad juhtumid ja muud sündmused;
- c) juhtumid agentuuri koordineeritava ühisoperatsiooni, katseprojekti või kiirreageerimise tegevuspiirkonnas.

4. Euroopa olukorrapildi puhul võtab agentuur arvesse seda mõjutaset, mille riiklik koordineerimiskeskus liikmesriigi olukorrapildis konkreetsele juhtumile on määranud.

5. Euroopa olukorrapildi tegevuskiht koosneb järgmistest alakihtidest:

a) omavahendite alakiht, mis sisaldab teavet agentuuri ühisoperatsioonidesse, katseprojektidesse ja kiirreageerimistesse kaasatud või agentuuri käsutuses olevate omavahendite asukohta, aja, staatuse ja liigi kohta ning kasutuskava, mis sisaldab tegevuspiirkonna geograafilisi koordinaate, patrullimisgraafikuid ja sidekoode;

b) operatsioonide alakiht, mis sisaldab teavet agentuuri koordineeritud ühisoperatsioonide, katseprojektide ja kiirreageerimiste kohta, sh missiooni kirjeldust, kohta, staatust, kestust, teavet osalevate liikmesriikide ja muude osalejate kohta, igapäevaseid ja igapäevaseid olukorda käsitlevaid aruandeid, statistilisi andmeid ning meedia jaoks koostatud andmepaketit;

c) keskkonnateabe alakiht, mis sisaldab teavet välispiiride maastiku- ja ilmastikutingimuste kohta.

6. Euroopa olukorrapildi tegevuskihis sisalduvale omavahendidele käsitlevale teabele määratakse salastuse aste „RESTREINT UE/EU RESTRICTED”.

7. Euroopa olukorrapildi analüüsikiht on üles ehitatud samadel alustel nagu artikli 9 lõikes 7 täpsustatud liikmesriigi olukorrapildi vastav kiht.

Artikkel 11

Ühine piirielne luurepilt

1. Agentuur töötab välja ühise piirielise luurepildi, et pakkuda riiklikele koordineerimiskeskustele tulemuslikku, täpset ja õigeaegset teavet ja analüüsi piirielise ala kohta, ning haldab seda.

2. Ühine piirielne luurepilt koosneb järgmistest allikatest kogutud teabest:

a) riiklikud koordineerimiskeskused, sealhulgas liikmesriikide kontaktametnikelt riigi pädevate asutuste kaudu saadud teave ja aruanded;

b) liidu delegatsioonid ja asutused;

c) agentuur, sealhulgas selle kontaktametnike esitatud teave ja aruanded;

d) muud artiklis 18 nimetatud asjaomased liidu ametid ja asutused ning rahvusvahelised organisatsioonid;

e) kolmandate riikide asutused artiklis 20 osutatud kahe- või mitmepoolsete lepingute ning piirkondlike võrkude alusel riiklike koordineerimiskeskuste kaudu;

f) muud allikad.

3. Ühine piirielne luurepilt võib sisaldada õhupiiri valvamise ja välispiiripunktides toimuva kontrolliga seotud teavet.

4. Ühise piirielse luurepildi sündmuste, tegevus- ja analüüsikiht on üles ehitatud samadel alustel nagu artiklis 10 täpsustatud Euroopa olukorrapildi vastavad kihid.

5. Agentuur määrab igale ühise piirielse luurepildi sündmustekihil kajastatud juhtumile hinnangulise mõjutaseme. Agentuur teavitab riiklike koordineerimiskeskusi kõikidest piirielset alal toimunud juhtumitest.

Artikkel 12

Seirevahendite ühine kohaldamine

1. Agentuur koordineerib seirevahendite ühtset kohaldamist, et tagada riiklike koordineerimiskeskuste ja iseenda varustamine välispiire ja piirielset ala hõlmava seireteabega korrapärasel, usaldusväärset ja kulutõhusal viisil.

2. Agentuur annab riikliku koordineerimiskeskuse taotluse korral riiklikule koordineerimiskeskusele taotluse esitanud liikmesriigi välispiiri ja piirielset ala hõlmavat teavet, mis võib pärineda järgmistest allikatest:

a) selliste kolmanda riigi määratud sadamate ja rannikute valikuline seire, mis riskianalüüsi ja -teabe kohaselt on ebaseaduslikuks sisseandeks või piiriüleseks kuritegevuseks kasutatavate laevade või muude aluste lastimis- või transiidipunktid;

b) selliste laevade või muude aluste jälgimine avamerel, mille puhul on kindlaks tehtud või mille puhul on tekkinud kahtlus, et neid kasutatakse ebaseaduslikuks sisseandeks või piiriüleseks kuritegevuseks;

c) mereala seire määratud piirkondades, et avastada, tuvastada ja jälgida laevu ja muid aluseid, mille puhul on tekkinud kahtlus või mille puhul on kindlaks tehtud, et neid kasutatakse ebaseaduslikuks sisseandeks või piiriüleseks kuritegevuseks;

d) mereala keskkonnaseire määratud piirkondades ja välisel maismaapiiril toimuva seire- ja patrulltegevuse optimeerimiseks;

e) selliste välispiiril asuvate määratud piirielsete alade valikuline seire, mis riskianalüüsi ja -teabe kohaselt on ebaseaduslikuks sisseandeks või piiriülese kuritegevuse potentsiaalsed lähte- või transiidipunktid.

3. Agentuur annab lõikes 1 osutatud teavet, kombineerides ja analüüsides andmeid, mida võib koguda järgmiste süsteemide, sensorite ja platvormide abil:

a) laeva ettekandesüsteemid kooskõlas nende vastavate õiguslike alustega;

b) satelliidifotod;

c) mis tahes sõidukitele, laevadele või muudele alustele paigaldatud sensorid.

4. Agentuur võib riikliku koordineerimiskeskuse taotluse täitmisest keelduda tehnilistel, rahalistel või operatiivpõhjustel. Agentuur teavitab riiklikku koordineerimiskeskust õigeaegselt sellise keeldumise põhjustest.

5. Agentuur võib omal algatusel kasutada lõikes 2 osutatud seirevahendeid ühise piirielse luurepildiga seotud teabe kogumiseks.

Artikkel 13

Isikuandmete töötlemine

1. Kui isikuandmete töötlemiseks kasutatakse liikmesriigi olukorrapilti, töödeldakse neid andmeid direktiivi 95/46/EÜ, raamotsuse 2008/977/JSK ja asjakohaste andmekaitset käsitlevate liikmesriikide sätete kohaselt.

2. Euroopa olukorrapilti ja ühtset piirielset luurepilti võib kasutada üksnes laevade identifitseerimisnumbritega seotud isikuandmete töötlemiseks.

Neid andmeid töödeldakse määruse (EÜ) nr 2007/2004 artikli 11ca kohaselt. Andmeid töödeldakse üksnes laevade avastamise, tuvastamise ja jälgimise eesmärgil ning kõnealuse määruse artikli 11c lõikes 3 nimetatud eesmärkidel. Andmed kustutatakse automaatselt seitsme päeva jooksul pärast seda, kui agentuur on need saanud või – kui laeva jälgimiseks on vaja rohkem aega – kahe kuu jooksul pärast seda, kui agentuur on need andmed saanud.

III PEATÜKK

Reageerimisvõime

Artikkel 14

Välispiiri piirilõikude kindlaksmääramine

Käesoleva määruse kohaldamisel jagab iga liikmesriik oma välise maismaa- ja merepiiri piirilõikudeks, ja teavitab sellest agentuuri.

Artikkel 15

Mõjutaseme määramine välispiiri piirilõikudele

1. Lähtudes agentuuri riskianalüüsist ja kokkuleppel asjaomase liikmesriigiga määrab agentuur igale liikmesriigi välisele maismaa- ja merepiiri piirilõigule ühe järgmistest mõjutasemetest või muudab neid:

- a) madal mõjutase, kui asjaomases piirilõiguses aset leidnud ebaseadusliku sissērände või piiriülese kuritegevusega seotud juhtumid ei mõjuta oluliselt piiri turvalisust;
- b) keskmine mõjutase, kui asjaomases piirilõiguses aset leidnud ebaseadusliku sissērände või piiriülese kuritegevusega seotud juhtumid mõjutavad mõõdukalt piiri turvalisust;
- c) kõrge mõjutase, kui asjaomases piirilõiguses aset leidnud ebaseadusliku sissērände või piiriülese kuritegevusega seotud juhtumid mõjutavad oluliselt piiri turvalisust.

2. Riiklik koordinatsioonikeskus hindab korrapäraselt piirilõikude mõjutaseme muutmise vajadust, võttes arvesse liikmesriigi olukorrapildis sisalduvat teavet.

3. Agentuur esitab välispiiridele määratud mõjutasemed Euroopa olukorrapildis.

Artikkel 16

Reageerimine vastavalt mõjutasemele

1. Liikmesriigid tagavad, et välispiiri piirilõikudel toimuv valvetegevus on kooskõlas välispiiri piirilõigule määratud mõjutasemega järgmisel viisil:

- a) madala mõjutasemega välispiiri piirilõigu puhul organiseerivad välispiiride valvamise eest vastutavad riigi

ametiasutused riskianalüüsi põhjal korrapärase valvetegevuse ning tagavad, et piirialal oleks piisavalt töötajaid ja vahendeid, kes on valmis täitma jälgimise, tuvastamise ja peatamisega seotud ülesandeid;

- b) keskmise mõjutasemega välispiiri piirilõigu puhul tagavad välispiiride valvamise eest vastutavad riigi ametiasutused lisaks punkti a alusel võetavatele meetmetele, et sellel piirilõigul võetakse asjakohased valvamise seotud meetmed. Selliste meetmete võtmisel teavitatakse sellest riikliku koordinatsioonikeskust. Riiklik koordinatsioonikeskus koordineerib igasugust artikli 5 lõike 3 kohaselt antavat toetust;

- c) kõrge mõjutasemega välispiiri piirilõigu puhul tagab asjaomane liikmesriik lisaks punkti b alusel võetavatele meetmetele oma riikliku koordinatsioonikeskuse kaudu, et asjaomasel välispiiri piirilõigul tegutsevad riigi ametiasutused saavad vajaliku toetuse ning et võetakse tugevdatud valvamisega seotud meetmed. Asjaomane liikmesriik võib taotleda agentuurilt abi, eeldusel et täidetakse määruses (EÜ) nr 2007/2004 sätestatud ühisoperatsioonide või kiirreageerimiste käivitamise tingimusi.

2. Riiklik koordinatsioonikeskus teavitab korrapäraselt agentuuri lõike 1 punkti c kohaselt riigi tasandil võetud meetmetest.

3. Kui keskmine või kõrge mõjutase määratakse teise liikmesriigi või muu riigi (kellega on sõlmitud artiklites 19 ja 20 osutatud lepingud või loodud piirkondlikud võrgud) naabruses asuvale välispiiri piirilõigule, võtab riiklik koordinatsioonikeskus ühendust naaberliikmesriigi riikliku koordinatsioonikeskusega või naabruses asuva riigi pädeva asutusega ning püüab koordineerida vajalikke piiriüleseid meetmeid.

4. Kui liikmesriik esitab lõike 1 punkti c kohase taotluse, võib agentuur sellele taotlusele vastates toetada kõnealust liikmesriiki eelkõige järgmiselt:

- a) võimaldab seirevahendite ühist kohaldamist eelisjärjekorras;

- b) kooskõlastab Euroopa piirivalverühmade kaasamise vastavalt määrusele (EÜ) nr 2007/2004;

- c) tagab agentuuri käsutuses olevate tehniliste vahendite kaasamise kooskõlas määrusega (EÜ) nr 2007/2004;

d) koordineerib muude liikmesriikide pakutavat täiendavat abi.

5. Agentuur annab koos asjaomaste liikmesriikidega riskianalüüsi aruannetes hinnangu mõjutasemete määramisele ning mõjutasemele vastavate meetmete võtmisele nii liikmesriikide kui ka liidu tasandil.

III JAOTIS

ERI- JA LÖPPSÄTTED

Artikkel 17

Ülesannete jagamine liikmesriikide muudele asutustele

1. Liikmesriigid võivad sellistele piirkondlikele, kohalikele, funktsionaalsetele või muudele asutustele, kes on volitatud tegema operatiivotsuseid, usaldada ülesanded, mis on seotud olukorrateadlikkuse ja reageerimisvõime tagamisega nende pädevusse kuuluvates valdkondades, kaasa arvatud artikli 5 lõike 3 punktides c, e ja f osutatud ülesanded ja pädevusvaldkonnad.

2. Liikmesriikide otsus jagada ülesandeid lõike 1 kohaselt ei mõjuta riikliku koordinatsioonikeskuse suutlikkust teha koostööd ja vahetada teavet teiste riiklike koordinatsioonikeskuste ja agentuuriga.

3. Eelnevalt riigi tasandil kindlaks määratud juhtudel võib riiklik koordinatsioonikeskus anda lõikes 1 osutatud asutusele loa suhtlemiseks ja teabe vahetamiseks teise liikmesriigi piirkondlike asutuste või riikliku koordinatsioonikeskusega või kolmanda riigi pädevate asutustega, tingimusel et see asutus teavitab sellisest suhtlemisest ja teabevahetusest korrapäraselt oma riikliku koordinatsioonikeskust.

Artikkel 18

Agentuuri koostöö kolmandate isikutega

1. Agentuur kasutab teiste liidu institutsioonide, ametite ja asutuste ning rahvusvaheliste organisatsioonide poolt kättesaadavaks tehtud olemasolevat teavet, võimalusi ja süsteeme asjaomaste õigusraamistike piires.

2. Agentuur teeb lõike 1 kohaselt koostööd eelkõige järgmiste liidu institutsioonide, ametite ja asutuste ning rahvusvaheliste organisatsioonidega:

a) Euroopa Politseiamet (Europol), et vahetada piiriülest kuritegevust käsitlevat teavet, mis lisatakse Euroopa olukorrapildile;

b) Euroopa Liidu Satelliidikeskus, Euroopa Meresõiduohutuse Amet ja Euroopa Kalanduskontrolli Amet seoses seirevahendite ühise kohaldamisega;

c) komisjon, Euroopa välisteenistus ning liidu ametid ja asutused, sealhulgas Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiamet, kes võivad pakkuda agentuurile Euroopa olukorrapildi ja ühtse piirielese luurepildi haldamise seisukohast vajalikku teavet;

d) rahvusvahelised organisatsioonid, kes võivad pakkuda agentuurile Euroopa olukorrapildi ja ühtse piirielese luurepildi haldamise seisukohast vajalikku teavet.

3. Agentuur võib teha lõike 1 kohaselt koostööd Merenduse Valdkonna Analüüside ja Operatsioonide Keskuse – Narkootikumid (MAOC-N) ja Vahemere piirkonna uimastitevastase võitluse koordinatsioonikeskusega (CeCLAD-Med), et vahetada piiriülest kuritegevust käsitlevat teavet, mis lisatakse Euroopa olukorrapildile.

4. Agentuuri ning lõigetes 2 ja 3 osutatud liidu ametite ja asutuste ning rahvusvaheliste organisatsioonide vaheline teabevahetus toimub artiklis 7 osutatud andmeedastusvõrgu või muude kättesaadavuse, konfidentsiaalsuse ja terviklikkuse nõuetele vastavate andmeedastusvõrkude kaudu.

5. Agentuuri ning lõigetes 2 ja 3 osutatud liidu ametite ja asutuste ning rahvusvaheliste organisatsioonide vahelise koostöö reguleerimisel lähtutakse määruse (EÜ) nr 2007/2004 kohasest töökorrast ja asjaomase liidu ameti või asutuse või rahvusvahelise organisatsiooni vastavast õiguslikust alusest. Kõnealuse töökorraga nähakse ette, et salastatud teabe käitlemisel järgib asjaomane liidu amet või asutus või rahvusvaheline organisatsioon selliseid turvaeeskirju ja -standardeid, mis on samaväärsed agentuuri kohaldatavate turvaeeskirjade ja -standarditega.

6. Lõigetes 2 ja 3 osutatud liidu ametid ja asutused ning rahvusvahelised organisatsioonid kasutavad EUROSURI raames saadud teavet üksnes oma õigusraamistiku piires ja kooskõlas põhiõigustega, sealhulgas andmekaitseõuetega.

Artikkel 19

Koostöö Iirimaa ja Ühendkuningriigiga

1. Käesoleva määruse kohaldamisel võib teabevahetus ja koostöö Iirimaa ja Ühendkuningriigiga toimuda vastavalt Iirimaa või Ühendkuningriigi ning ühe või mitme naaberliikmesriigi vahel sõlmitud kahepoolsete või mitmepoolsete lepingute alusel või sellistel lepingutel põhinevate piirkondlike võrkude kaudu. Liikmesriikide riiklikud koordineerimisüksused on kontaktpunktid, mille kaudu toimub teabevahetus EUROSURI raames Iirimaa ja Ühendkuningriigi vastavate asutustega. Kui need lepingud on sõlmitud, teavitatakse nendest komisjoni.

2. Lõikes 1 osutatud lepingutes tuleb piirduda järgmise teabe vahetamisega liikmesriigi riikliku koordineerimisüksuse ning Iirimaa või Ühendkuningriigi vastava asutuse vahel:

- a) liikmesriigi olukorrapildis sisalduv teave ulatuses, mis edastatakse agentuurile Euroopa olukorrapildi ja ühise piirialase luurepildi jaoks;
- b) Iirimaa ja Ühendkuningriigi kogutud teave, mis on asjakohane Euroopa olukorrapildi ja ühise piirialase luurepildi jaoks;
- c) artikli 9 lõikes 9 osutatud teave.

3. Teavet, mida EUROSURI raames on edastanud agentuur või liikmesriik, kes ei osale lõikes 1 osutatud lepingus, võib Iirimaa ja Ühendkuningriigiga jagada vaid agentuuri või asjaomase liikmesriigi eelneval nõusolekul. Iirimaa ja Ühendkuningriigiga kõnealuse teabe jagamisest keeldumine on liikmesriikidele ja agentuurile siduv.

4. Käesoleva artikli alusel vahetatud teabe edasi saatmine või muul viisil avaldamine kolmandatele riikidele või kolmandatele isikutele on keelatud.

5. Lõikes 1 osutatud lepingutes on sätted kulude kohta, mis tulenevad Iirimaa ja Ühendkuningriigi osalemisest nimetatud lepingute rakendamises.

Artikkel 20

Koostöö naabruses asuvate kolmandate riikidega

1. Käesoleva määruse kohaldamisel võivad liikmesriigid vahetada teavet ja teha koostööd ühe või mitme naabruses asuva kolmanda riigiga. Selline teabevahetus ja koostöö toimub kahepoolsete või mitmepoolsete lepingute alusel või sellistel lepingutel põhinevate piirkondlike võrkude kaudu. Liikmesriikide

riiklikud koordineerimisüksused on kontaktpunktid, mille kaudu toimub teabevahetus naabruses asuvate kolmandate riikidega.

2. Enne lõikes 1 nimetatud lepingu sõlmimist teavitab asjaomane liikmesriik lepingust komisjoni, kes kontrollib, et lepingu EUROSURI jaoks asjakohased sätted oleksid vastavuses käesoleva määrusega. Kui leping on sõlmitud, edastatakse see komisjonile, kes teavitab sellest Euroopa Parlamenti, nõukogu ja agentuuri.

3. Lõikes 1 osutatud lepingud peavad olema vastavuses põhiõigusi ja rahvusvahelist kaitset käsitleva asjakohase liidu ja rahvusvahelise õigusega, sealhulgas Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga ja pagulasseisundi konventsiooniga, eelkõige tagasisaatmise lubamatuse põhimõttega.

4. EUROSURI raames vahetatakse isikuandmeid kolmandate riikidega ainult niivõrd, kuivõrd see on rangelt vajalik käesoleva määruse kohaldamiseks. Seda tehakse kooskõlas direktiivi 95/46/EÜ, raamotsuse 2008/977/JSK ja asjakohaste isikuandmete kaitset käsitlevate liikmesriikide sätetega.

5. Keelatud on lõike 1 kohane teabevahetus, millega antakse kolmandale riigile teavet, mida võidakse kasutada selliste isikute või isikute rühmade tuvastamiseks, kelle taotlus saada rahvusvahelist kaitset on läbivaatamisel või keda tõsiselt ohustab piinamine, ebainimlik või alandav kohtlemine või karistus või mis tahes muu põhiõiguste rikkumine.

6. Lõike 1 kohane teabevahetus toimub vastavalt naabruses asuvate kolmandate riikidega sõlmitud kahe- ja mitmepoolsetes lepingutes sätestatud tingimustele.

7. Teavet, mida EUROSURI raames on edastanud agentuur või liikmesriik, kes ei osale lõikes 1 osutatud lepingus, võib asjaomase lepingu alusel jagada kolmanda riigiga vaid agentuuri või asjaomase liikmesriigi eelneval nõusolekul. Asjaomase kolmanda riigiga teabe jagamisest keeldumine on liikmesriikidele ja agentuurile siduv.

8. Käesoleva artikli alusel vahetatud teabe edasi saatmine või muul viisil avaldamine muudele kolmandatele riikidele või kolmandatele isikutele on keelatud.

9. Seirevahendite ühise kohaldamise teel saadud teave igasugusel vahetamisel kolmandate riikidega järgitakse asjaomaseid vahendeid reguleerivaid õigusakte ja eeskirju ning direktiivi 95/46/EÜ, määruse (EÜ) nr 45/2001 ja nõukogu raamotsuse 2008/977/JSK asjakohaseid sätteid.

*Artikkel 21***Käsiraamat**

1. Komisjon töötab tihedas koostöös liikmesriikide, agentuuri ja liidu muude asjaomaste ametite või asutustega välja EUROSURI rakendamist ja haldamist käsitleva praktilise käsiraamatu (edaspidi „käsiraamat“). Käsiraamat sisaldab tehnilisi ja tegevussuuniseid, soovitusi ja parimaid tavasid, sealhulgas kolmandate riikidega tehtava koostöö kohta. Komisjon võtab käsiraamatu vastu soovitusel vormis.

2. Komisjon võib pärast liikmesriikide ja agentuuriga konsulteerimist teha otsuse määrata käsiraamatu teatud osadele salastatuse aste „RESTREINT UE/EU RESTRICTED“ kooskõlas komisjoni kodukorraga.

*Artikkel 22***Järelevalve ja hindamine**

1. Käesoleva määruse kohaldamisel tagavad agentuur ja liikmesriigid selliste menetluste kehtestamise, mille abil kontrollitakse EUROSURI tehnilise ja operatiivtegevuse kooskõla eesmärgiga saavutada nõuetekohane olukorrateadlikkus ja reageerimisvõime välispiiridel, ning põhiõiguste austamist, sealhulgas tagasisaatmise lubamatuse põhimõtte järgimist.

2. Agentuur esitab EUROSURI tegevuse kohta aruande Euroopa Parlamendile ja nõukogule 1. detsembriks 2015 ja pärast seda iga kahe aasta järel.

3. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule EUROSURI käsitleva üldhinnangu 1. detsembriks 2016 ja pärast seda iga nelja aasta järel. Hinnangus võrreldakse saavutatud tulemusi seatud eesmärkidega, hinnatakse aluspõhimõtete jätkuvat kehtivust, käesoleva määruse kohaldamist liikmesriikides ja agentuuris ning põhiõiguste järgimist ja mõju põhiõigustele. Kõnealuses hinnangus esitatakse ka kulutasuvuse hinnang. Vajaduse korral lisatakse hinnangule asjakohased ettepanekud käesoleva määruse muutmiseks.

4. Liikmesriigid esitavad agentuurile lõikes 2 osutatud aruande koostamiseks vajalikku teavet.

Agentuur esitab komisjonile lõikes 3 osutatud hinnangu koostamiseks vajalikku teavet.

*Artikkel 23***Määruse (EÜ) nr 2007/2004 muutmine**

Määrust (EÜ) nr 2007/2004 muudetakse järgmiselt.

1) Artikli 2 lõike 1 punkt i asendatakse järgmisega:

„i) annab vajalikku abi Euroopa piiride valvamise süsteemi väljatöötamiseks ja toimimiseks ning asjakohasel juhul ühise teabejagamiskeskonna, sealhulgas süsteemide koostalitlusvõime väljatöötamiseks, eelkõige EUROSURI raamistiku loomise, haldamise ja koordineerimise teel kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1052/2013 (*)

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoober 2013 määrus (EL) nr 1052/2013, millega luuakse Euroopa piiride valvamise süsteem (EUROSUR) (ELT L 295, 6.11.2013, lk 11)“.

2) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 11ca

Isikuandmete töötlemine EUROSURI raamistikus

Agentuur võib töödelda isikuandmeid määruse (EL) nr 1052/2013 artikli 13 lõike 2 kohaselt, mida kohaldatakse kooskõlas käesoleva määruse artiklis 11a osutatud meetmetega. Selliste andmete töötlemisel järgitakse eelkõige vajaduse ja proportsionaalsuse põhimõtteid ning selliseid agentuuri töödeldud isikuandmeid on keelatud edasi saata või muul viisil avaldada kolmandatele riikidele.“

*Artikkel 24***Jõustumine ja kohaldamine**

1. Käesolev määrus jõustub kahekümndal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

2. Käesolevat määrust kohaldatakse alates 2. detsembrist 2013.

3. Bulgaaria, Eesti, Kreeka, Hispaania, Prantsusmaa, Horvaatia, Itaalia, Küpros, Läti, Leedu, Ungari, Malta, Poola, Portugal, Rumeenia, Sloveenia, Slovakkia ja Soome loovad artikli 5 kohase riikliku koordinatsioonikeskuse alates 2. detsembrist 2013.

Ülejäänud liikmesriigid loovad artikli 5 kohase riikliku koordinatsioonikeskuse alates 1. detsembrist 2014.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja aluslepingute kohaselt liikmesriikides vahetult kohaldatav.

Strasbourg, 22. oktoober 2013

Euroopa Parlamendi nimel
president
M. SCHULZ

Nõukogu nimel
eesistuja
V. LEŠKEVIČIUS

LISA

EUROSURI raamistiku eri komponentide loomisel, kasutamisel ja haldamisel võetakse arvesse järgmisi põhimõtteid.

- a) Huviringkondade põhimõte: riiklikud koordineerimiskeskused ja agentuur loovad vastavad huviringkonnad teabe jagamiseks ja koostöö tegemiseks EUROSURI raames. Huviringkondi kasutatakse teabevahetuse korraldamiseks riiklike koordineerimiskeskuste ja agentuuri vahel, et järgida ühiseid eesmärke, nõudeid ja huve.
 - b) Sidusa juhtimise ja olemasolevate struktuuride kasutamise põhimõte: agentuur tagab EUROSURI raamistiku eri komponentide sidususe, mis muu hulgas hõlmab riiklike koordineerimiskeskuste toetamist ja juhenditega varustamist ning teabe ja tehnoloogia koostalitlusvõime edendamist. Liidu üldeelarve optimaalseks kasutamiseks ja dubleerimise vältimiseks kasutatakse EUROSURI raamistikus võimalikult palju olemasolevaid süsteeme ja võimalusi. Sellega seoses on EUROSURI kasutuselevõtt täielikult kooskõlas ELi mereõhku ühise teabejagamiskeskonna (CISE) algatusega ning edendab ja kasutab seega ära kooskõlastatud ja kulutõhusat lähenemisviisi sektoritevahelisele teabevahetusele liidus.
 - c) Teabevahetuse ja infokindluse põhimõtted: EUROSURI raames kättesaadavaks tehtud teave on kättesaadav kõikidele riiklikele koordineerimiskeskustele ja agentuurile, välja arvatud siis, kui on sätestatud või kokku lepitud konkreetsed piirangud. Riiklikud koordineerimiskeskused tagavad, et riigi, Euroopa ja rahvusvahelisel tasandil vahetatav teave oleks kättesaadav, konfidentsiaalne ja terviklik. Agentuur tagab, et Euroopa ja rahvusvahelisel tasandil vahetatav teave oleks kättesaadav, konfidentsiaalne ja terviklik.
 - d) Teenusele orienteerituse ja standardimise põhimõtted: EUROSURI erinevate võimaluste rakendamisel kasutatakse teenusele orienteeritud lähenemisviisi. Agentuur tagab, et EUROSURI raamistik põhineb võimalikult suure ulatuses rahvusvaheliselt kokkulepitud standarditel.
 - e) Paindlikkuse põhimõte: EUROSURI ülesehituse ning sellega seotud teabe ja tehnoloogia väljatöötamisel lähtutakse sellest, et EUROSURI sidusrühmad suudaksid reageerida muutustele paindlikul ja struktureeritud viisil.
-

Nõukogu avaldus

EUROSUR aitab kaasa rändajate kaitsmise parandamisele ja nende elu päästmisele. Nõukogu tuleb meelde, et mereotsingud ja -pääste on rahvusvaheliste konventsioonide raames kohaldatav liikmesriikide pädevus.
